

Nr. 126

Cena pręnumerały:

w ŁODZI:

Kwartalnie Mk. 14.40

Miesięczn. „ 4.80

Za roznoszenie

70 fen. miesięcznie.

Z przes. pocztową:

Kwartalnie Mk. 19.50

Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Czw. 15.V Zofii Wdowy.

Piąt. 16.V Jana Nepomucena

Sob. 17.V Paschalis

Niedz. 18.V Feliksa kapuc.

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28.

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kłosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kłos.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Czwartek, dnia 15 maja 1919 roku.

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nakłady 1 marka za wiersz petitowy. Drobną ogłoszenia 10 fen. i. wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Ktoby posiadał jakiegokolwiek wiadomości o 841—1

Józef Grzegorzewskim,

zarządzającym przed wojną apteką W-go Millera w Łodzi, a podczas wojny—apteką w 326 szpitalu polowym w armii rosyjskiej, proszony jest o zawiadomienie pod adresem: Grzegorzewski, Wólczajska 139.

Uruchomienie przemysłu a sprawa węglowa.

Węgiel — główna podstawa wszystkich gałęzi przemysłu każdego kraju jest dostarczany w niedostatecznej ilości dla ludności, zakładów przemysłowych, elektrowni, gazowni — brak jego dotkliwie był odczuwany zimą szczególnie a i obecnie wobec tendencji uruchomienia przemysłu i stąd zwiększonego zapotrzebowania węgla — polepszenia w dostawie nie widać.

Musimy sobie zdać sprawę jasno, czy węgiel niezbędny dla celów przemysłowych będzie mógł być dostarczony, czy gdy dostaniemy surowica — będzie można uruchomić wielkie śródlowiska fabryczne Łódź, Warszawę, Żyrardów i inne — czy staniemy przed niewykonalnym zadaniem.

Obecna produkcja węgla w Zagłębiu wynosi dziennie 16500 ton (990000 pudów) przy pracy 2 zmianowej, normalnej — nie licząc naturalnie dni wiewocnych, sobót (praca 6-cio godzinna) — spada wtedy wydajność o 1000 — 1500 ton dziennie.

Spożycie własne kopalń dziennie, drobna sprzedaż wynosi 2500 ton — pozostaje do podziału dla całego kraju licząc poznańskie i Galicję 14000 ton dziennie.

Wydajność w stosunku do czasów przedwojennych spadła o 30% (dziennie wydobyte przedwojenne około 22000 ton). Biorąc pod uwagę, że przed wojną węgla Dąbrowieckiego nie starczało nam dla własnych potrzeb (swego mieliśmy 6600000 ton, wóz 900000 ton — razem 7500000 ton) — a dowóz ten obecnie nie prędko będzie uruchomiony — otrzymamy, że brakuje nam 40% potrzebnej ilości — czyli grozi nam formalny głód węglowy.

Głód ten odczuwamy pomimo, że przemysł stoi, spożycie węgla w hutach, przemyśle włóknistym, metalowym zmalało, zeszło nieraz do zera — lecz kraj cały ogołocony z lasów zwiększył zużycie węgla dla opału domowego, przemysłu municypalnego (gazownie, elektrownie) i rolnictwa.

Ażeby wyprowadzić kraj z nędzy i możliwie podtrzymać życie gospodarcze kraju — niezbędnym jest choćby powolne uruchomienie przemysłu — możliwym to będzie wtedy, gdy węgla będzie większa ilość. Brak ten można-by było

usunąć przez wprowadzenie trzeciej zmiany na kopalniach — lecz wprowadzenia na razie nie można skutecznie wskutek opłakanego stanu taboru kolejowego, niedostatecznej ilości wagonów i parowozów.

Dla normalnego zaopatrzenia w węgiel Królestwa, Galicji i poznańskiego potrzeba dziennie 1800 wagonów, gdy kolej może dać maximum 900 wagonów z ogólnej ilości, reszta wagonów idzie dla wojska, aprowizacji handlu i przemysłu — które też otrzymują z konieczności wagony w zmniejszonej procentowo liczbie, stąd ludność i przemysł otrzymują 50% potrzebnej im w tej chwili ilości węgla.

Niezbędnym jest zwiększyć liczbę parowozów i wagonów, zaraz — czy to drogą zakupu, wymiany na żywność, czy też budową pospieszną. Dotychczas pracuje jedna tylko (w Galicji) fabryka wagonów — wypuszcza ona 1 do 2-ch wagonów dziennie, należałoby zorganizować parę fabryk w tempie pospiesznym — wojennym.

Nie zapominajmy, że Polska jeszcze wojnę prowadzi i przykład z Francji i Anglii wziąć należy, gdzie w krótkim czasie cały przemysł stanął na wysokości zadania.

Należałoby również zorganizować fabrykę parowozów, by nie być zależnym od zagranicy. Przemysł nasz metalowy musi w tym wypadku pierwszy się ocknąć i ruszyć.

Warunki są niestety ciężkie, lecz przy poparciu rządu musimy z martwego punktu raz zejść, bo dalej w takiej nędzy kraj być nie może. Brak pracy robi z robotników nędzarzy, wyciągających rękę po zapomogi, rozleniwia, deprawuje całe tysiączne rzesze pracowników.

Koleje nasze mają aż 46 typów różnych parowozów, brak części zapasowych, różność typów powoduje to że remonty trwają długo i znaczna część parowozów stoi bezużytecznie.

potrzeba wszystkie siły nateżyć i wszystkie środki zużyć by zaradzić natychmiast brakowi środków transportu — inaczej staniemy przed widmem katastrofy nieobliczalnej.

St. Kurczewski inżynier.

Ubezpieczenia miejskie.

Instytucję wzajemnego przymusowego ubezpieczenia budowli od ognia, działającą na terenie b. Królestwa Polskiego na mocy rosyjskiej ustawy z roku 1900, oczekują w niedalekiej już przyszłości wielkie reformy. Obecnie władze ubezpieczeniowe, opracowały projekt nowego statutu, podług którego ma być tylko jedna Główna dyrekcja ubezpieczeń, obejmująca wszystkie miasta, miasteczka i wsie Państwa Polskiego.

Inicjatywa wyeliminowania miast z Ogólno-krajowej instytucji i utworzenia miejskiego wzajemnego ubezpieczenia, a która tak żywo poruszała wszystkie inne miasta, wyszła od m. Łodzi, a właściwie od magistratu tegoż miasta, za cza-

sów prezydentury p. Leopolda Skulskiego, obecnego posła do Sejmu.

Magistrat tego miasta już dawno przyszedł do przekonania, że Łódź na wzór Warszawy powinna mieć swoje własne wzajemne ubezpieczenie.

Najważniejszym argumentem, przemawiającym za bezwzględną koniecznością utworzenia samodzielnego wzajemnego miejskiego ubezpieczenia, jest ten, że wszystkie bez wyjątku miasta dają zawsze duże zyski; np. podług liczb statystycznych o r. 1906 do 1913 zysk, osiągnięty z miast, stanowił około trzech milionów rubli, wtedy kiedy inne ryzyka: wiejskie i małopolskie przyczyniają Instytucji przeważnie stale straty.

Magistrat m. Łodzi jeszcze we wrześniu roku zeszłego powziął zamiar utworzenia własnego ubezpieczenia wzajemnego, które-by obejmowało nie tylko dział ubezpieczenia nieruchomości lecz także i wszelkich ruchomości, na zasadzie dobrowolnego przystąpienia i to w tym celu polecił p. W. Olszakowskiemu b. naczel. taksatorowi wz. ubezpieczeń m. Łodzi i p. Łódzkiego, opracować odpowiedni memoriał i projekt statutu.

Prace te zostały wykonane już w roku zeszłym i zostały przesłane specjalnie powołanej przez magistrat komisji.

Równocześnie zarząd związku miast za przykładem Łodzi, stanął również na stanowisku koniecznego wyeliminowania wszystkich miast z ogólnokrajowego wzajemnego ubezpieczenia dla opracowania projektu statutu wzajemnego miejskiego ubezpieczenia od ognia nieruchomości i ruchomości, powołał specjalną komisję składającą się z rzeczoznawców p. p. inżyniera W. Czaplckiego, mecenasa W. Jeleńskiego i W. Olszakowskiego, która przysłała do tego przekonania, że ze względu na to, iż z wyjątkiem Warszawy i Łodzi, a być może także i Krakowa, Lwowa i Poznania, pozostałe miasta przedstawiają zbyt małe ubezpieczenie pola, ażeby każde oddzielnie tworzyły autonomiczne jednostki ubezpieczeniowe, należy stworzyć przy centrali samorządów miejskich, tj. przy związku miast, Centralną dyrekcję ubezpieczeń miejskich, opartą na współpracy i kontroli stowarzyszonych.

Ogólne zebranie delegatów miast, jakie się odbyło w styczniu b. r. uchwaliło opracowany przez komisję projekt statutu, wraz z referatem, wygłoszonym na tem zebraniu przez inż. Czaplckiego przesłać do opinii wszystkim miastom w Państwie, i jak się z nadsyłanych odpowiedzi obecnie okazuje, wszystkie prawie miasta wypowiedziały się za utworzeniem własnego miejskiego wzajemnego ubezpieczenia.

Ideę wyeliminowania miast obecnej instytucji ubezpieczeń, nader energicznie zwalcza kierownik jej p. B. Chomicz, który nawet wielkim skupieniem miejskim, jak Warszawa, Łódź, Kraków i inne miast projektuje dać tylko pewną autonomiczną samodzielność pod względem ubezpieczeniowym, lecz w ramach „Instytucji“.

Zresztą, sprawę ubezpieczeń miejskich ostatecznie rozstrzygnie Wysoki Sejm Ustawodawczy i możemy być pewni, że żadnymi innymi względami, jak tylko dobrem kraju i sprawiedliwością, przy wydaniu ostatecznej uchwały kierować się nie będzie.

Walka z lichwą.

— Spekulanci.

k) Za spekulację stoniną amerykańską M. Kozłowski z ul. Konstantynowskiej 21 skazany został przez Urząd walki z lichwą i spekulacją na zapłacenie pół tysiąca marek grzywny i miesiąc aresztu, oraz konfiakate towaru. Herszowi Goldbergowi z ul. Kruczej nr. 6 skonfiakowano cukier i mąkę amerykańską, którymi spekulował, oraz skazano go na zapłacenie 500 mk. grzywny i miesiąc aresztu. Tak samo skonfiakowano 4 pudy mąki Ch. Fencerowi z Młynarskiej 26 i skazano go na zapłacenie 500 mk. grzywny, lub 1 miesiąc aresztu. Wyrok co do Ignatowicza za wykryte u niego 39 puszek mleka zgęszczonego amerykańskiego, sprzedawanego po 5 mk. za puszkę, przesłany będzie dla zatwierdzenia do Warszawy.

— W sprawie węgla.

k) Dawid Zmigrod z ul. Widzewskiej nr. 58, za spekulację dwoma wagonami węgla skazany został przez Urząd walki z lichwą i spekulacją na zapłacenie 10,000 mk. grzywny i miesiąc aresztu. Wobec tego strach padł na spekulantów węglowych, którzy nietylko obawiają się grzywny, ile kozy. Jak się dowiadujemy, na posiedzeniu w delegacji ministerjalnej handlu i przemysłu w Łodzi, pod przewodnictwem komisarza Oskara Grossa, dostawa węgla na potrzeby przemysłu łódzkiego powierzona została sławnemu konsorcjum węglowemu, znanemu ze swej działalności za czasów okupacji.

KRONIKA.

— Przysięga.

Wczoraj w południe w kościele św. Krzyża, przeszło 200 szeregowców Łódzkiej Straży Kolejowej, składało przysięgę na posłuszeństwo i wierną służbę. Przysięgę odebrał ks. Stanisław Kuplicki, który przemówił do zebranych w gorących słowach.

— Uroczystość 43-lecia straży ogniowej.

a) Wczoraj z okazji 43-lecia straży ogniowej ochotniczej zgromadzili się o g. 7 i pół rano na placu ćwiczeń 3-go oddziału przy ul. Sienkiewicza № 54 — członkowie zarządu oraz czynni wszystkich 9-ciu oddziałów, wraz z komendantami.

Z placu wyruszone do kościoła św. Krzyża, w celu wysłuchania nabożeństwa, odprawionego przez ks. Stanisława Kuplickiego przed Wielkim Ołtarzem. Ztąd udano się parami, z orkiestrą na czele oraz sztandarami do kościoła ewangelickiego parafii św. Trójcy, gdzie pastor R. Gundlach odprawił nabożeństwo i miał przemowę.

Na placu ćwiczeń przemawiali gorąco prezes zarządu, dr. Krusche i w imieniu magistratu dr. Koziółkiwicz, w obecności przedstawicieli władzy policyjnych i miejskich.

W końcu uroczystości prezes zarządu rozdał przygotowane żetony pamiątkowe, mianowicie: 2 złote za 35-letnią i 25-letnią służbę; 1 srebrnych za 15-letnią służbę i 5 brązowych za 10-letnią służbę.

— Łódź dla Wilna.

Ze względu na fakt historycznej doniosłości odbicia Wilna przez wojska polskie, pozostające pod bezpośrednimi rozkazami Naczelnika państwa, złożono za pośrednictwem dowódcy generalnego okręgu łódzkiego, pana gen. Osieńskiego, do dyspozycji Naczelnika państwa na rzecz głodnych mieszkańców Wilna następujące sumy: Magistrat m. Łodzi 10,000 mk., prezydium policji państwowej w Łodzi z dobrowolnych składek mk. 2,054 fen. 50, koron 2 i krzyż srebrny św. Jerzego, Dziekanat łódzki 37 mk.

— Tydzień dla żołnierza.

Towarzystwo Pomocy dla Żołnierza Polskiego urządza od 1-go do 10-go czerwca wielką kwestę p. n. „Tydzień dla Żołnierza”.

— Komisja kwalifikacyjna.

a) Na posiedzeniu Rady miejskiej wybrana została komisja kwalifikacyjna z pośród radnych, mająca na celu zbadanie kwalifikacji każdego z urzędników magistratu. Rzeczoną komisją kierować się ma następującymi zasadami: znajomość języka polskiego, zamożność oraz nadmiar urzędników w danych wydziałach.

Do komisji tej wybrani zostali pp. Dolecki (N. Z. R.), Borysławski (N. Z. R.) i Poznański (Bund).

— Listy emerytów.

Komisja powołana dla wypracowania list wszystkich emerytów cywilnych, którzy na zasadzie dokumentów mają prawo do otrzymywania emerytury od rządu polskiego do czasu rozrachunku z rządem rosyjskim — ukończyła już we prace i listy w dwóch egzemplarzach złożyła do ministerjum skarbu.

— Umieszczenie chodników.

a) Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej omawiano sprawę umieszczenia chodników. Kierownik wydziału budowlanego inż. Szenfeld, zakomunikował zebranym, że projekt statutu lokalnego o umieszczeniu chodników został już opracowany.

Postanowiono kopje projektu rozesać wszystkim radnym, w celu dokładnego obeznania się i wydania swej opinii, poczem wybrana będzie specjalna komisja dla wprowadzenia w wykonanie statutu.

— Koncert na Maslerz.

a) W związku z Wielką Kwestą Majową na dochód P. M. S., odbędzie się w piątek dn. 16 b. m., w Sali Koncertowej przy ul. Dzielnej 18, koncert, w którym wezmą udział: prof. Józef Szmidowicz, p-ni Marja Sarjusz-Wilkoszewska oraz p. Alfons Brandt, skrzypek muzyk, znany z wieloletnich występów w Łodzi. — Ze względu na cel oraz dobór sił artystycznych, biorących udział w koncercie, przypuszczają należy, że dozna on powodzenia zupełnego.

— Wykłady tkactwa i tkalnica udziałowa.

k) Stowarzyszenie majstrów fabrycznych Rzeczypospolitej polskiej, w celu wykształcenia zawodowego podmajstrzych i majstrów urzędza dla nich kursy wieczorowe nauki tkactwa, mające na celu rozszerzenie i uzupełnienie wiedzy teoretycznej zawodowej majstrów.

Pozatem, chcąc zatrudnić choć część bezrobotnych majstrów, zamierza otworzyć tkalnie udziałową dla wyrobu sukna dla intendentury. W tym celu zarząd Stow. majstrów fabr. wzywa wszystkich podmajstrzych i majstrów tkaczy zrzeszonych i niezrzeszonych na posiedzenie organizacyjne, które się odbędzie w piątek dnia 16-go maja o 6 wiecz. w lokalu przy ul. Piotrkowskiej nr. 17. Tamże będą przyjmowane zapisy na kursa i deklaracje na udziały tkalni współdzielczej.

— Ze związku nauczycielstwa.

a) Na zebraniu związku nauczycielstwa polskich szkół powszechnych, przy ul. Andrzeja 4, kierownik szkoły powszechnej p. Szwałm wygłosił referat o szkołach dla dzieci niedorozwiniętych umysłowo, zaś p. Brojerski zdawał sprawozdania z działalności szkół tego typu, istniejących w Warszawie.

— Ze Stow. Techników.

W piątek 16-go maja w sali Stow. Techników (Andrzeja № 3), o godz. 8-ej wieczorem, inż. H. Karpiński wygłosi odczyt na temat: „Fizjologiczne i psychologiczne podstawy pracy”. Wejście 1 mk. 50 fen., dla członków bezpłatne.

— Odwołanie wycieczki.

a) Zapowiedziana na niedzielę dn. 18 b. m. wycieczka zbiorowa Tow. Krajozn. do Brzezin, została odłożona.

— Jeńcy rosyjscy w Łodzi.

k) W Łodzi internowano jeńców wojennych z armji bolszewickiej, a mianowicie oficerów, którzy przy zbliżaniu się wojsk polskich, porzucali bandy sowieckie i przeszli na stronę wojsk polskich.

— Zboże na Wschód.

Do miejscowych komendantów dworców zwracają się liczni petenci posiadający majątki

rolne w obrębie dowództw wojskowych kolei Litewsko-Białoruskich i Wołyńskich z prośbą, czy by nie mogli przetransportować zboża tamże. Wyaśnia się, że petenci pragnący wysłać zboże dla kresów wschodnich winni się zwracać do dowództw odnośnych kolei wojskowych, lub do Centralnego Zarządu Kolei Wojskowych, Warszawa, Wierzbowa 9.

— Puste letniska.

k) Z powodu ustawicznych napadów bandyckich w okolicy Łodzi, wiele rodzin, które zwykle corocznie wyjeżdżały na letni pobyt na wieś, obecnie nie decyduje się na to. Wobec tego wiele letnisk stoi pustką, daremnie oczekując na letników.

W związku z tem gromada wsi Rogi, pod Radogoszczem, zwróciła się do władz policyjnych z prośbą o obsadzenie w tej wsi posterunku policyjnego. Mieszkańcy Rogów ofiarują dla policji lokal, światło i opał.

— „Przemysł” rusza się.

W obiegu na mieście pojawiły się fałszywe 20-fenygówki. Zrobione są z aliażu ołowiu i antymonu. Poznać łatwo po dźwięku. W rękach gną się i łamią.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Krotochwila Henequina i Webera pt. „Pani prezesowa”, w której p. Mary Mrozińska może wykazać cały swój wyjątkowy talent i wielkie poczucie artystyczne.

Jutro premiera lekkiej komedji Gressac'a i Croisset'a „Małżonka z musu” z udziałem p. Mrozińskiej.

17 bm. o godz. 4 popoł. odbędzie się popis gimnastyki rytmicznej oraz plastyki w Teatrze Polskim, p-g szkoły Jaques Dalerose'a, w wykonaniu uczennic p. Maybaum — Zarzyckiej.

Program obejmuje utwory Dalerose'a, Bacha, Griega i Glicka, tego ostatniego w wykonaniu samej kierowniczki kursów z uczennicami.

Popis ten obudził wielkie zainteresowanie w mieście.

TELEGRAMY.

Ruch handlowy między Francją a Polską.

Paryż, 14 maja. (wł.) „Journal des Debats” zwraca uwagę na trudności komunikacyjne między Francją a Polską, zapowiadając ich polepszenie:

„Odtąd — pisze — będą zarezerwowane 2 wagony dla przemysłowców i kupców francuskich w wojskowym pociągu żywnościowym, który codziennie idzie z Paryża do Warszawy przez Modenę, Medjolan, Weronę, Tarvis, Klagenfurt, Wiedeń i Bogumin.

Transport towarów przez Szwajcarię, Austrię i Czechy jest trudny, gdyż koleje szwajcarskie cierpią na brak węgla, a są zaważone środkami żywności, przeznaczonymi dla Austrii. Jest jednak nadzieja, że niebawem i tą drogą pójdzie pewna ilość pociągów”.

Reymont wyjeżdża do Ameryki.

Paryż, 14 maja. (PAT.) Znakomity twórca „Chłopów” Wł. Reymont, który dotychczas bawił dla zdrowia na południu Francji, wybiera się po nowe wrażenia w podróż do Stanów Zjednoczonych.

Wyptynie prawdopodobnie z Marsylii dnia 15 bm.

Krażowniki pod Gdańskiem.

Gdańsk, 14 maja (PAT) Amerykański okręt wojenny „Lea” przed kilku dniami opuścił port Gdańska przybył znów do Gdańska. Obecnie stoją na kotwicy w Gdańsku następujące okręty wojenne ententy: Ameryk.: „Harward” i „Lea”, angielski „Wallrus” i francuski „L. Ancre”.

Bank Stanów Zjednoczonych.

Waszyngton, 14 maja. (PAT.) Urząd skarbowy ogłasza, że Stany Zjednoczone przyznały Francji nowy kredyt w kwocie 50 milionów dolarów. Dotychczas Stany Zjednoczone przyznały Francji łącznie sumę 2 miljardy 802 milionów 477.000 dolarów. Ogólna suma pożyczek przyznanych przez Stany Zjednoczone państwu ententy wynosi 9,218,829,000 dolarów.

Obrona naszych kresów.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 14 maja. (PAT.) Front galicyjski: Na odcinku Ustrzyckim silne bandy ukraińskie usiłowały uszkodzić tor kolejowy między Krościami a Starzawą. Zamiar ten został udaremniony przez nasze placówki. Chyrów miasto i dworzec, Posada Chyrowska i Posada Nowomiejska ostrzeliwane były kilkakrotnie w ciągu dnia przez artylerię nieprzyjacielską.

Front wołyński: Zbiegłemu do nas atamanowi Oskicie towarzyszył komendant Równa i kilku wyższych oficerów ukraińskich, którzy jako przeciwnicy bolszewizmu również zmuszeni byli do ucieczki.

Front litewsko białoruski: Atak nieprzyjacielski na pozycje nasze pod Milejkowem na wschód o Bogdanowa odparto. Pozatem na całym froncie zmożona działalność wywiadowcza.

Komunikat Poznański.

Poznań, 14 maja. (PAT.) Front północny: W okolicy Tarkowa nocą zwykły ogień artylerji niemieckiej i miotaczy min na nasze pozycje. Pod Jerzewem, Węglewem i Jabłonowem odparto patrole nieprzyjacielskie. Pozatem słaby ogień karabinowy na odcinku kujawskim.

Front zachodni: Pod Kamionną i Przybyną utarczki patroli. Pod Pawłowicami i Ropczyskiem silny ogień karabinów maszynowych do naszych posterunków.

Front południowy: Na odcinku krotoszyńskim nocą działalność patroli niemieckich. Na innych odcinkach spokój.

Wroczyński, pułkownik

Szef sztabu.

Anglicy wojsku polskim.

Warszawa, 14 maja. (PAT.) Dnia 26 kwietnia 1919 r. angielskie ministerjum spraw zagranicznych zawiadomiło ministerjum spraw zagranicznych, że nie sprzeciwia się wydawaniu pozwolenia ex oficerom armji angielskiej na wstępowanie do wojska polskiego celem brania udziału w walce przeciw bolszewikom.

Iście po niemiecku.

Warszawa, 14 maja. (PAT.) Z raportu naczelnika policji państwowej w Augustowie dowiadujemy się, że przejeżdżający niemieccy żołnierze pociągami z Grodna przy napotkaniu lub bydlą strzelają do nich z karabinów i rzucają granaty. We wsi Nowo Kamiennej zastrzelili 3 ludzi, którzy przy kolei pracowali na polu. Jest widocznym, że przejeżdżający Niemcy formalnie ostrzeliwiają wieś położoną w pobliżu drogi żelaznej.

To im pomoże.

Poznań, 14 maja. (PAT.) Na rozkaz arcybiskupa wrocławskiego odbywają się dziś w kościołach katolickich diecezji wrocławskiej nabożeństwa błagalne o odwrócenie warunków nałożonych na Niemcy.

Pożegnalna podróż.

Poznań, 14 maja. (PAT.) Minister wojny w rządzie niemieckim, Noske, wyjechał do Gdańska i na granice wschodnie Niemiec w celu zbadania sytuacji, jaka się wytworzyła po przejeździe wojsk Hallera. Zwrócić należy uwagę na ten jednoczesny prawie z przybyciem delegacji do Wersalu wyjazd ministra wojny i należy bacznie śledzić co Niemcy robią, bo inaczej może się powtórzyć historia lądowania armji polskiej w Gdańsku, w której to sprawie Niemcy odnieśli zwycięstwo.

Spadek papierów niemieckich.

Nauen, 14 maja (PAT.) Wrażenie, jakie warunki pokojowe wywołały w kołach handlowych i finansowych państw neutralnych, wyraża się charakterystycznie w wahanach kursu giełdowego papierów niemieckich. Na rynkach neutralnych dała się już zauważyć pewna tendencja zwykła wobec przewidywania pokoju, po niepowodzeniu komunistów w Monachjum. Ale powiadomościach o warunkach pokojowych wszystkie papiery niemieckie spadły, czego przyczyną jest bez wątpienia niewiara, panująca na rynkach w powrót normalnego życia ekonomicznego w Niemczech.

Demobilizacja.

Paryż, 14 maja (PAT.) Demobilizacja roczników 1897 i 1898 jest już przygotowana i nastąpi natychmiast po podpisaniu preliminarjów pokojowych.

Chcą się wycofać.

Berlin, 14 maja. (PAT.) Rząd niemiecki zwrócił się do rządu sowieckiego, ażeby zezwolił na wysłanie parowca niemieckiego do Rygi celem zabrania stamtąd pozostałych żołnierzy niemieckich i ich rodzin.

Ostatnia grabież, ostatni zjazd.

Warszawa, 14 maja. (PAT.) Podczas rewizji w katedrze katolickiej w Mińsku znaleziono wiele przedmiotów złotych i srebrnych należących do Polaków, którzy wyjechali z Mińska. Zjazd sowiektów z Litwy i Białej Rusi odbędzie się 25 maja w Mińsku.

Oburzenie Niemców na koalicję.

Niemcy agituja.

(Tel. wł. „Rozwoju“.)

Sosnowiec, 14 maja. 5 samolotów niemieckich zasypało wczoraj w południe Sosnowiec, sądząc, że to Mysłowice, odezwaniami w języku polskim i niemieckim do Górnoślązaków. Odezwy streszczają się w słowach: Żądajcie plebiscytu dla wszystkich Górnoślązaków. Lub Rodacy! Brońcie się przed nienawiścią Francji.

Słuszne uwagi.

Paryż, 10 maja. (PAT.) Dzienniki omawiają różne objawy urzędowe i półurzędowe opinii niemieckiej w sprawie warunków pokojowych. Naogół uważają, że krzyki protestów niemieckich były rzeczą przewidzianą. „Petit Journal“ pisze, że te właśnie krzyki dowodzą, że nasz pokój jest dobry. „Matin“ jest przekonany, że Niemcy ograniczą się do przeciwwstawienia naszem pokojowi tego co bezwystydnie nazywają „pokojem prawnym“, ale nie posuną się w walce. Głośno krzyczą, ale obrona ich jest słaba, tak bardzo układ jest umiarkowany. Goulois stwierdza, że nieprzyjaciel wystrzega się odrzucenia dokumentu, które mu zaprezentowano, a który bynajmniej nie zdławia narodu niemieckiego, ale tylko niweczy jego marzenia o panowaniu.

Zapasy węgla górnośląskiego.

Berlin, 14 maja. (PAT.) Pisma niemieckie donoszą: Najstraszniejszym ciosem gospodarczym w traktacie pokojowym jest utrata Górnego Śląska na rzecz młodego państwa polskiego. Górny Śląsk posiada zapasy węgla pod ziemią,

które nas i świat mogły jeszcze zaopatrzyć co najmniej przez 1600 lat. Był to nasz najlepszy kapitał gospodarczy, albowiem stanowił on największy magazyn węglowy świata, ten olbrzymi miliardowy majątek mamy stracić. Jest to najdzikszy rabunek gospodarczy Niemiec, jakiego historia świata nie widziała.

Pismaki niemieckie zapominają, pisze „Kur. Illustr.“, że historia i rozwój Prus — to historia najpodlejszych gwałtów, fałszów, rabunków i nikczemnej zdrady. — Przyszłoby jednak czas, kiedy runęło pruskie „Ilion“ i jego tyrański „Pryam“.

Nareszcie są żydzi patryotami.

Gdańsk, 14 maja (PAT.) Kierownictwo żydowskiej gminy Gdańska i wydziału zwierzchnictw żydowskich gmin Prus wschodnich ogłasza w niemieckich pismach Gdańska następujące oświadczenie: Wraz z wszystkim innymi Niemcami i żydźmi Niemcy Gdańska i Prus zachodnich podnoszą w ostatniej chwili głos, aby zastrzedz się kategorycznie przeciw oderwaniu jakiegokolwiek niemieckiego obszarów od naszej (P) ojczyzny. Nierozłącznie związani jesteśmy z naszą niemiecką ojczyzną, jesteśmy Niemcami i chcemy nimi pozostać. Wbrew bezpodstawnym twierdzeniom Polaków, jakoby żydzi gdańscy pragnęli przyłączenia do Polski bronimy, się całą siłą przeciw temu, aby chociaż jeden niemiecki żyd dostał się pod panowanie Polaków. Polacy aż do ostatnich czasów okazywali dowodnie, że nie są w stanie tolerować i szanować czy to narodowych, czy religijnych mniejszości. (Co im się zachciewa? Jeśli odbierzemy swoje ziemie, możecie się wynieść choćby do Berlina).

Niepotrzebne sprostowanie.

Lwów, 14 maja. (PAT.) „Gazeta Lwowska“ podaje: W pewnej części miasta dopuszczono się szeregu wykroczeń wobec ludności. Pospieszamy natychmiast sprostować, że wykroczenia te nie mają charakteru zwróconego przeciw ludności żydowskiej. Tego najlepszym dowodem jest fakt, że zabrano towary ze sklepów chrześcijańskich.

Przez z układami z hordama-czyżką.

Wiedeń, 14 maja (PAT.) Ze Stanisławowa na podstawie ukraińskiego biura prasowego: Paryż 12 maja. Międzysojusznicza komisja dla spraw ukraińsko-polskich zebrała się dzisiaj. Przewodniczył angielski gen. Botha. Ze strony polskiej wziął udział Dmowski i gen. Rozwadowski, ze strony ukraińskiej sekretarz państwa Panejko, zastępca sekretarza państwa Łoziński i pułk. Witowski. Przewodniczący Botha zaproponował zawarcie rozejmu polsko-ukraińskiego na podstawie następującej linii demarkacyjnej: Rzeka Bug na północny zachód od zachodniej granicy powiatu Drohobyckiego.

Według tego projektu pozostałby Lwów pod Polską, a obszar naftowy Drohobycz pod ukraińską okupacją. Ta linja demarkacyjna nie przesądziłaby ostatecznej granicy, któraby miała być ustalona między Polską a Ukrainą. Wojska znajdujące się na tych obszarach miałyby się cołnać w przeciągu 5 dni po podpisaniu rozejmu za linię demarkacyjną. We wtorek odbędzie się ponowne posiedzenie komisji na którym obie strony interesowane będą mogły przedłożyć swoje propozycje.

Na konferencji pokojowej.

Znaleźli sposób.

Wiedeń, 14 maja (PAT.) W razie gdyby Niemcy nie przyjęli warunków pokojowych, to sojusznicy przewidzieli kroki takie, że armje zupełnie tak samo posuwać się będą naprzód jak gdyby rozejmu wcale nie było.

Przyjemności dla Austrii.

Wiedeń 14 maja. (PAT.) Delegaci niemieckiej Austrii oczekiwani są dziś w mieście Saint

Germain. Weryfikacja pełnomocnictw potrwa kilka dni, także oficjalne wreczenie warunków pokojowych nie nastąpi przed przyszłym tygodniem.

Na przywitanie delegacji austriackiej...

Paryż, 14 maja. (PAT.) Wypadkiem dnia jest ostateczne wykreślenie nowych granic Austrii i Węgier. Decyzja ta została powzięta przez radę 10-ciu.

ś. † p.

KAROL DAMSCH

obywatel m. Łodzi

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 13 maja r. b., w 65 roku życia.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok nastąpi w czwartek, 15 maja, o godz. 3^{1/2}, z domu przy ulicy Miłsza № 26, na Stary cmentarz katolicki. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w piątek, o godz. 9-ej rano, w kościele św. Krzyża.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, znajomych i przyjaciół zmarłego pograżeni w smutku

żona, córka i wnuk.

888—2

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy raczyli oddać ostatnią posługę ś. p.

Zofji z de Thunów Filipowiczowej,

najukochańszej Matce i Babce naszej, czcigodnym: ks. proboszczowi Szmurło, księżom: Suskiemu, Izdebskiemu, Kuczyńskiemu, Stypulkowskiemu, Świetlińskiemu, Olesińskiemu, a w szczególności ks. Rybusowi za okazaną przez cały czas choroby opiekę i serce składają z głębi zbolelej duszy serdeczne Bóg zapłać nieutuleni w żalu

842—1

Córka, Zięć i Wnuk.

Głos rozpaczony Śląska Cieszyńskiego.

Ludność polską na Śląsku cieszyńskim wy-stosowała do ukochanej swej Macierzy Polski odezwę, która kończy się słowami: Nie wierzymy żadnym komisjom. Wierzymy tylko w jedno, tj. w siłę oręża polskiego, Podobno sprawa Śląska w Paryżu stała źle, a jak gazety donoszą, stoi najgorzej. Jaki? Więc tak jasna, tak prosta kwestja na konferencji paryskiej, głoszącej się światu jako areopag sprawiedliwości może stać źle? Więc kraj zamieszkały przez 1/4 miliona ludności na wskroś polskiej i uświadomiony ma być sprzedany za judaszowe srebrniki dla węgla? Panowie z komisji, wrócili do Cieszyna, a gdy przed nimi stanęła nie dyplomatyczna delegacja, ale grupa robotnika polskiego od kilofa, by zażądać rachunku z ich czynów, wtedy oni wskazali na jedyną naszą nadzieję: Paderewskiego. Wierzymy w poświęcenie i talent prezydenta, ale nie wierzymy w dyplomację. Powiedziano nam, że Śląsk jest wprawdzie polski, ale czechom potrzeba węgla. Więc aby zadowolnić chciwość i zachłanność czeską, ma być za węgiel zaprzędany lud, który tęsknił do ojczyzny swej, a gdy mu zajaśniała jutrzienka wyzwolenia, ma być oddany w jeszcze gorsze jarzmo?

Polsko! ratuj twój wierny ćwierćmilijonowy lud, lud pracowity co ojczyźnie tysiącokrotnie złożone nań trudy i ofiary. Nie wierz Polsko w dyplomację i układy z czechami. Oto z jednej strony cześć zaczyna kokietać Polskę, a z drugiej w tych dniach wielu z naszych wrzucano do swoich sławetnych więzień.

Nikt nas nie poratuje, tylko żołnierz polski. O Polsko! daj nam broń i amunicji, a my sami wyrzucimy najeźdźców. Polska zwleka! Cześć przecież nie dotrzymują nawet umowy paryskiej, kłamia na każdym kroku przyrzeczenia.

Niech tylko padną pierwsze strzały, za żołnierzem polskim podniosą się tysiące robotników polskich, którzy z bronią w ręku obronią swoje granice i nie dadzą się powtórnie zaskoczyć. Naczelniku! daj nam żołnierza polskiego, broń i amunicji! Obroń nas, a słać Cię będziemy po wieczne czasy. Żołnierzowi czeskiemu zdemoralizowanemu, czujacemu nieprawość najazdu pali się ziemia pod nogami. Cały lud śląski stanie obok żołnierza polskiego. Tylko nie zwlekać, bo cierpimy strasznie. Wojsko i broń, w to tylko wierzymy, to tylko nasz ratunek.

Prace w komisjach Sejmu.

Komisja wojskowa poruczyła postowi dr. Matakiewiczowi referat w przedmiocie tymczasowego zaopatrzenia wdów sierot po wojskowych wojska polskiego poległych, lub zmarłych wskutek obecnych akcji wojennych.

Komisja oświatowa obradowała powtórnie nad projektem ustawy o uposażeniu i ustaleniu nauczycieli szkół powszechnych. Postanowiono nauczycielom z dyplomem uniwersyteckim podwyższyć płacę o 2 kategorie, nauczycielom z egzaminem wydziałowym, lub równorzędnym wypłacić dodatek osobisty w kwocie 600 marek rocznie.

Niemieckie łgarstwa.

Berlin, 14 maja (PAT.) Dzienniki niemieckie ogłaszają następującą wiadomość z Wilna: Polacy aresztowali wielu wybitnych obywateli litewskich, dokonali rewizji domowych, przyczem pozabierali pieniądze i przedmioty wartościowe. Bez komentarzy!

Już go mają.

Wiedeń, 14 maja. (PAT.) Przewódca komunistów Lewien w Monachium został dziś w noc uwięziony.

Oni zawsze zwarcą.

Berlin, 12 maja. (PAT.) Na zebraniu zgromadzenia narodowego zabrał głos pruski prezes ministrów Hirsch i odczytał deklarację, która kończy się takim ustępem: Wrogowie niechaj nie liczą na jakąkolwiek niezgodę szczepliwo niemieckich w najokropniejszej niedoli jaka nas nawiedziła, bo stoimy zwarciem z niezłomną wiernością przy naszej wielkiej rzeszy niemieckiej.

Rozsądek zwycięży.

Lyon, 14 maja. (PAT.) „Matin“ zamieszcza depeszę z Berliną, która donosi, że na tajnym posiedzeniu zostało postanowione, że Niemcy podpiszą traktat pokojowy, gdyż Scheideman jest zdania, że podpisanie traktatu jest konieczną ofiarą, odmowa podpisu równałoby się ruinie i chaosowi politycznemu.

Przez ocean.

Waszyngton, 14 maja. (PAT.) 3 hydroplany marynarki amerykańskiej, z których każdy miał na pokładzie 6 ludzi, wyruszyło dnia 8 maja w drogę do Rockway, usiłując wykonać lot po przez Atlantyk.

Podpiszą, lecz nie zapłacą.

Paryż. — Korespondent „Echo de Paris“ donosi z Zurychu: Po przeczytaniu znacznej liczby dzienników niemieckich, można dojść do następującego wniosku ostatecznego:

Niemcy podpiszą traktat pokojowy z trzech przyczyn: Po pierwsze, dla zapewnienia sobie aprowizacji; po drugie, aby zapewnić sobie powrót jeńców wojennych; po trzecie, aby zapewnić sobie pożyczkę w Stanach Zjednoczonych.

Podpiszą, ale nie zapłacą. Aby zaś nie zapłacić, szukać będą poparcia u socjalistów ententy, a pozatem spekulować będą na nadzwyczajne trudności, na które bylibyśmy narażeni w razie potrzeby organizacji wypraw wojskowych dla wymuszania od nich zapłaty surowcami, czy też pieniędzmi w ciągu lat kilku.

Cała prasa niemiecka — i to nietylko prasa, lecz agencje rządowe bezpośrednio inspirowane przez rząd niemiecki — dowodzą, że Niemcy przystępują do rokowań nie w nastroju pojednawczym, ale w nastroju szynany i wrogości. Nie trzeba robić sobie pod tym względem żadnych złudzeń.

Na Polski Skarb Narodowy.

Rogalska 5 rb. — Barczewski 1 mk. i zepsufy sreb. zegarek. — K. M. 10 rb. mied. — Bezimiennie 1 rub. 50 kop. bon łódzki. — Bezimiennie, krzyż sreb. pozł. — Sępczyński 4 rub. mied. 1 rub. bon łódzki. — O. Socha 14 mk. nikl. 68 kop. mied. 20 fen. miedzią, 1 kor. 10 hal. nikl. i 5 hal. mied. — Dzwiniacz 3 rb. sreb. i zeg. sreb. — Radwański 74 mk. 50 fen. — Szczepański 1 rub. sreb. 1 rub. mied. 3 mk. sreb. 5 mk. 90 fen. nikl. i 20 hal. nikl. — Skonek 40 fen. nikl. 9 kop. mied. i 2 mk. — H. Sroka 1 rub. 30 kop. sreb. 3 obr. sreb. 2 pierśc. sreb. 1 alum. łańc. sreb. i fałszywy rubel. — M. Sroka 6 mied. mon. 37 kop. mied. 1 fen. mied. 1 kulka. — Pracownicy miejscy 9 rub. 60 kop. sreb. 3 mk. nikl. 2 mk. sreb. 2 rub. pap. 12 kop. mied. 1 medal chrztu. — Offman 10 mk. — B. Górski 19 mk. nikl. 2 mk. mied. — Kraterska 8 rub. sreb. 4 mk. sreb. — Tokarski 3 rub. sreb. 1 kub. sreb. i spin. sreb. — E. Szwaigert 4 rub. 45 kop. sreb. — St. Grzybowski 1 rub. sreb. — Małż. Trzaskowie 30 kop. sreb. 3 obr. sreb. 2 zł. kol. zeps. 3 kol. sreb. zeps. i sreb. broszka. — Roszak 30 kop. sreb. — A. Olesik 5 rub. pap. 55 fen. nikl. 27 kop. mied. 13 fen. mied. 4 hal. 4 rub. bon łódz. — J. Kłossowska 77 kop. mied. 4 fen. mied. 19 groszy 1 mk. 50 fen. sreb. 2 obr. zł. i sreb. znaczek. — Bezimiennie zł. pierśc. z perełką i 7 mk. 50 fen. nikl. — M. Krysińska 6 mk. sreb. — M. Paszkowska 1 rub. 25 kop. sreb. 1 mk. 50 fen. sreb. 20 kop. mied. 1 kor. 20 hal. nikl. 85 fen. nikl. złoty pierścion. i kaw. sreb. — Sawkowska 2 rb. sr. — Z. Kozicki 21 rub. 20 kop. sreb. 13 mk. 50 fen. sreb. — K. Łowkis zł. dew. — M. Kuratos 1 rub. — Rządziński H. 30 kop. sreb. 3 kop. mied. 10 hal. i 5 groszy pol. — Greślak 2 rub. sreb. 1 rub. mied. — Ochrona w Smardzewie 6 mk. 55 fen. 1 rub. 15 kop. — K. Szwalska 85 kop. mied. 40 kop. sreb. 2 mk. nikl. 17 fen. miedzi. — J. Suwała zegarek nikl. — Widawski 2 rub. 62 kop. mied. 80 fen. mied. 11 hal. mied. 3 mk. 15 fen. nikl. 5 mk. sreb. kolcz. zł. — Z. Ponińska 30 kop. sreb. 2 mk. sreb. 3 rub. sreb. — W. Janiszczak 10 mk. kpra za przenoszenie niedozwolonej ilości maki.

Szkola powszechna ze wsi Glinnik, pow. brzez.

I. Oddział.

S. Różewska 1 rub. — H. Maciejewska 5 kop. mied. — S. Kordeja 1 rub. sreb. — S. Lisiakówna 1 rub. — W. Kochaniak 1 rub. — F. Rogut 1 rub. — Skolastyka Kosińska 15 kop. sreb. — G. Stawska 1 mk. W. Stawek 3 mk. — A. Radzicka 1 rub. — S. Józwiakówna 50 kop. bon. — W. Mirowski 1 rub. bon. — K. Zięliński 1 rub. bon. — H. Jędrzejczak 50 fen. — Z. Ostrowski 97 fen. 2 hal. — J. Ostrowski 29 kop. mied. — S. Rogut 50 fen. — M. Knyška 1 rub. 50 kop. — Józef Miśkiewicz 1 rub. — Helena, Stanisława i Roman Sylwestrakowie 2 mk. S. Wawrzyniakówna 50 kop. — M. Radzikowska 25 cent.

II. Oddział.

K. Maciejewska 8 kop. mied. — H. Lisiak 2 mk. L. Tadeusiak 1 mk. — W. Sinda 1 rub. — S. Krzyska 1 rub. 50 kop. — W. Wich 2 mk. — B. Piotrowski 1 rub. bon i 20 kop. sreb. — Rozalja i Stanisława Kosiwickówny 3 rub. — B. Swiderkówna 5 mk. — Jan Rudnicki 1 rub. — W. Radzikowski 2 mk. — W. Malachowska 1 rub. 50 kop. — Zofja i Jan Błaszczukowie 1 rub. — J. Stawski 1 mk. — W. Miśkiewicz 1 rub. — K. Murawski 1 rub. — T. Laskowski 1 rub. i 1 mk. — G. Ostrowska 50 kop. mied. — A. Nawrocki 1 rub. sr. i 3 kob. mied. — J. Matuszewski 50 fen. — W. Nawrocki 50 kop. sreb. — W. Sylwestrak 1 mk. — Luc. Wawrzyniakówna 50 kop.

III. Oddział.

St. Stelmasiak mk. 2. — J. Andrzejczak mk. 1. — J. Józwiak 1 mk. — Fr. Sławek mk. 3. — P. Nawrocka 50. kop.

IV. Oddział.

B. Lisiakówna 2 rub. — R. Różalski 28 kop. mied. J. Nawrocka 50 kop. — J. Malachowski 1 rub. 50 kop. B. Ostrowski 1 rub. srebren. Nauczycielka: Jadwiga Jastrzębska 5 rub.

R. G. O.

Polska Krajowa LOTERJA klasyczna

Bilety V klasy już nadeszły.

Odnowienie biletu na bilet V klasy winno nastąpić najpóźniej dnia 30 maja.

ANTONI DOBRUCKI, repr. Lot. kl. R. G. O. w Warszawie, Łodzi i na okręg łódzki, Łódź, Piotrkowska 96. 815 1

Kawiarnia
z trzema bilardami i kompletnym urządzeniem oraz
Pianino
jest do sprzedania zaraz.
Wiadomość: **ANDRZEJA** № 42
w sklepie. 847-2

Znana ze swej dohroci przed wojną
Pasta do obuwia
Glorja
jest znów do nabycia we wszystkich sklepach i składach aptecznych.
Co do jakości pasta „GLORJA” obecnie nie ustępuje zupełnie przedwojennej i przewyższa dobrocią i doborem surowców, nieszkodliwych dla obuwia wszelkie wyroby zagraniczne i tutejsze znajdujące się w sprzedaży. 816-2
Przedstawicielstwo i wyłączna sprzedaż:
Sienkiewicza 62/4, **HENRYK KWANDT.**

GLEMZOL PASTE do obuwia
własnego wyrobu poleca
Marjan Waclaw Gliński
Proszę żądać wszędzie. 807 8

Jedyny w Łodzi pod względem solidnego i trwałego wykonania
MAGAZYN OBUWIA
J. Kowalczyk
ul. Cegielniana 25
Poleca dla p. p. wojskowych buty oficerskie oraz duży wybór pantofelek płóciennych białych i prunelowych. 829

Kupuję srebrne
RUBLE
Wiadomość w administracji „Rozwoju”. 675 0

Zamówienia na dostawę i detaliczną sprzedaż 831-0
LODU
Przyjmuje firma M. BARSKI
ul. Pańska 77 m. 1.

Dzielni ajenci
do dobrze zaprowadzonego artykułu poszukiwani
D. Markus, Piotrkowska 59.
828-1

POKOJE
kawalerskie z oświetleniem i oddzielnym wejściem do wynajęcia.
Wiadomość w Rozwoju. 826-1

Listy do Niemiec
i z powrotem załatwia szybko
R. Kanwieser
Ul. Kilińskiego № 118 m. 1.
819-1

Dr. Feliks Skusiewicz
powrócił.
ul. Andrzeja Nr. 13.
Choroby skórne i weneryczne
Godziny przyjęć: od 9-11 i od 5-7 i pół p.p. Panie 11-12 rano.
9-10

Dr. H. Sadkowski
choroby wewnętrzne (specjalnie żołądka i kiszek)
Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120.
Telefon № 139.
Od 9-11 rano i od 5 do 7 po poł.
136-0

Stowarzyszenie Majstrów Fabrycznych
ziemi Piotrkowskiej
niniejszym zaprasza wszystkich zrzeszonych i niezrzeszonych kolegów: kierowników, majstrów i podmajstrów fabrycznych do swego lokalu, ul. Piotrkowska 17, w sprawie zawodowej
kolegów **Wykończalników i Farbiarzy** w środę, dn. 14.V o godz. 6 po połudn.,
kolegów **Przedalników** w czwartek, dnia 15.V. o godz. 6-oj po południu.
kolegów **Tkaczy** w piątek, dnia 16.V. o godz. 6-oj po południu. 766 2

Lokal po hotelu oraz **Restauracja**
Piotrkowska 17 są od 1 lipca bież. roku
do wynajęcia
Zdatne i na inne cele. Lokal po hotelu 30 pokoi dwuokiennej, system korytarzowy, może być na biura lub szkołę. Wiadomość na miejscu w kancelarii domów.
Tamże inne lokale, mieszkania i sklepy do wynajęcia.
Zarząd Domów Rodziny Wernerów
Łódź, Piotrkowska 17.
786 1

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW
Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9-10	choroby oczu	codziennie	dr. Garliński
11-12	chor. skórne i wener.	"	dr. Dutkiewicz
11-12	choroby kobiece	"	dr. Ługowski
	chor. wewnętrzne i dzieci- cinne (płuc i serca)	"	dr. Oziński
12-1	chor. kobiece i chirurg.	"	dr. Artyfikiewicz
1-2	chor. skórne i wener.	"	dr. Skusiewicz
2-3	choroby nerwowe	środa i piątek	dr. Mittelstaedt
2-3	chor. kobiece i chirurg.	codziennie	dr. Marx
2-3	choroby oczu	"	dr. Michalski
3-4	choroby skórne i wener.	"	dr. Stawowczyk
3-4	chor. wewnętrzne i dzieci- choroby chirurgiczne	"	dr. Jokiel
3-4	uszu, gardła i nosa	"	dr. Goldberg
	choroby kobiece	poniedziałek, środa i piątek	dr. Goldenberg
4-5	chor. nosa, uszu i gardła	codziennie	Dr. Świeżyński
4-5	choroby oczu	"	Dr. Zofędziowski

UWAGI: 1) Lecznica otwarta codziennie prócz świąt.
2) Porada 3 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy. 636 0

W Warszawie, Poznaniu, Krakowie
Bydgoszczy, Częstochowie, Dąbrowie, Grodnie, Kaliszu, Kielcach, Lublinie, Piotrkowie, Przemyslu, Radomiu, Sosnowcu, Włocławku, Zamosciu etc.
Biuro Informac. - Wywiadowcze
Handlowe Aleksandra Gersdorfa
— Łódź, — ul. Piotrkowska 84 Telefon № 94
posiada stałych korespondentów i przeprowadza ściśle i dokładne wywiady. 844 5

Krawiec damski
LEONARD THUM
powrócił z Odessy, ul. Główna 41 m. 10.
Były współpracownik pierwszorzędných europejskich firm.
Taniej i lepiej jak gdzieindziej. 805 1

SMOŁA gazowa
OLEJE maszynowe i cylindrowe,
Smary do wozów,
Olej gazowy (do motorów zamiast ropy).
Z. Mittelstaedt i S-ka
722 19 Łódź, Przejazd 42/44.

4-kl. Polskie Progimnazjum
Męskie E. KRYGIERA w ŁODZI, ul. Zawadzka № 9.
Egzaminy wstępne, przedwakacyjne do kl. wstępnej, I, II i III rozpoczną się 26 maja 1919 r. Zapisy kandydatów przyjmuje kancelaria szkoły codziennie od g. 9 do 2 p. p. 811 2

Były legionista, z zawodu
TECHNIK, poszukuje posady
w swym dziale, ewentualnie przyjmie jakiegokolwiek zajęcie. Łaskawe oferty proszę składać w administracji „Rozwoju” dla „Ex wojskowego”. 658 0

